

Forskrift om fredning av statens kulturhistoriske eiendommer

Kapittel 28- Fredete eiendommer i landsverneplan for Statens Kartverk

STORE BLÅMANNEN VARDE

Kommune:

5401/Tromsø

Gnr/bnr:

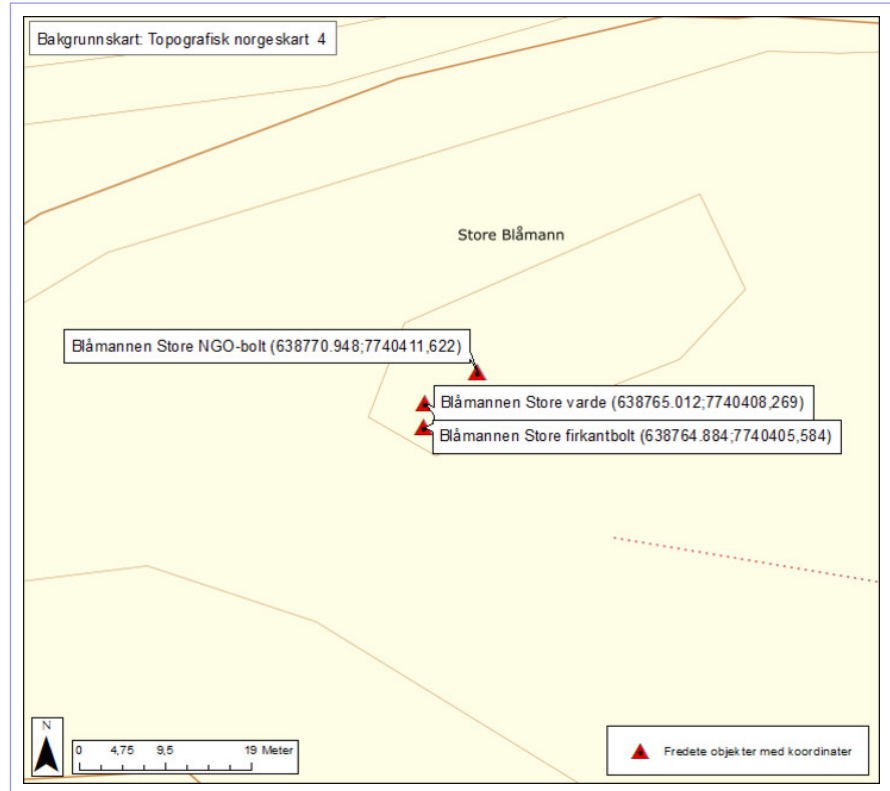
0/0

AskeladdenID:

244460

**Referanse til
landsverneplan:**

Kompleks 9903320

Omfang fredning

Navn	Oppført	Gnr/bnr	Omfang
•Store Blåmannen firkantbolt		Se koord 0/0	Utomhus
•Store Blåmannen NGO-bolt		Se koord 0/0	Utomhus
•Store Blåmannen varde	1870	Se koord 0/0	Utomhus

Forskrift om fredning av statens kulturhistoriske eiendommer

Kapittel 28 - Fredete eiendommer i landsverneplan for Statens Kartverk

Fredning kompleks

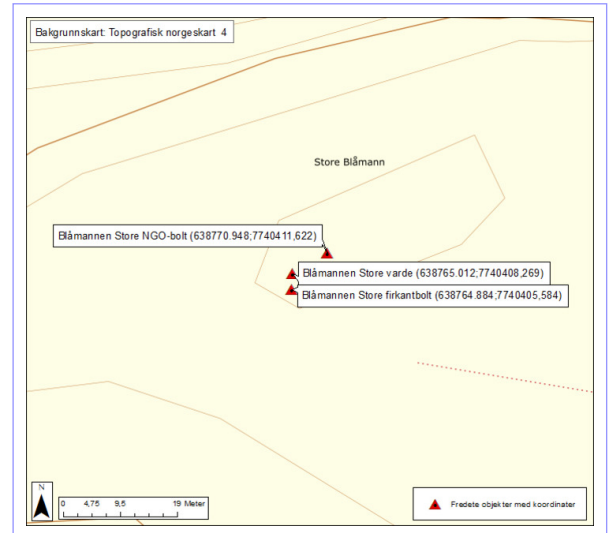
- Omfang:** Fredningen omfatter en varde, en firkantbolt og en NGO-bolt. Fredningen inkluderer hovedelementer som konstruksjon, form og materialbruk. Varden er sylindrisk og ble målt i 2009 til: omkrets: 6,25 m, det vil si diameter: 1,99 m, og høyde: 1,85 m.
- Formål:** Formålet med fredningen er å bevare Store Blåmannen varde som et kulturminne representativt for den statlige oppmåling av Norge. Formålet er å sikre bevaring av elementer knyttet til vardens opprinnelige funksjon.
- Begrunnelse:** Store Blåmannen varde er et viktig trigonometrisk punkt brukt i kartlegging og oppmåling av Norge siden 1870-årene. Da ved hjelp av krokering, en enklere form for måling der karttegneren tegner kart i terrenget. Store Blåmannen varde er et førsteordenspunkt i det landsdekkende førsteordensnettet. Førsteordensnettet skulle danne grunnlag for all oppmåling i ulike målestokk i Norge. Det består av flere hundre punkt med siktlinjer til hverandre. I nettet måler man lange avstander meget nøyaktig ved hjelp av triangulering, som er avstandsmåling ved hjelp av kjente lengder og vinkler i trekkanter. Førsteordensnettet ble erstattet av det moderne stamnettet, som ble målt opp med GPS-teknologi mellom 1994-1997.

Forskrift om fredning av statens kulturhistoriske eiendommer

Kapittel 28- Fredete eiendommer i landsverneplan for Statens Kartverk

STORE BLÅMANNEN FIRKANTBOLT - KartverksID: O05T0002

Bygningsnr:	Se koord
Gnr/bnr:	0/0
Oppført:	
AskeladdenID:	244460-3
Referanse i landsverneplanen:	Bygning 9903795 Kompleks 9903320

Fredning enkeltminne

Omfang: Fredningen omfatter en firkantbolt.

Formål: Formålet med fredningen er å bevare Store Blåmannen som et kulturminne representativt for den statlige oppmåling av Norge. Formålet er å sikre bevaring av elementer knyttet til vardens opprinnelige funksjon.

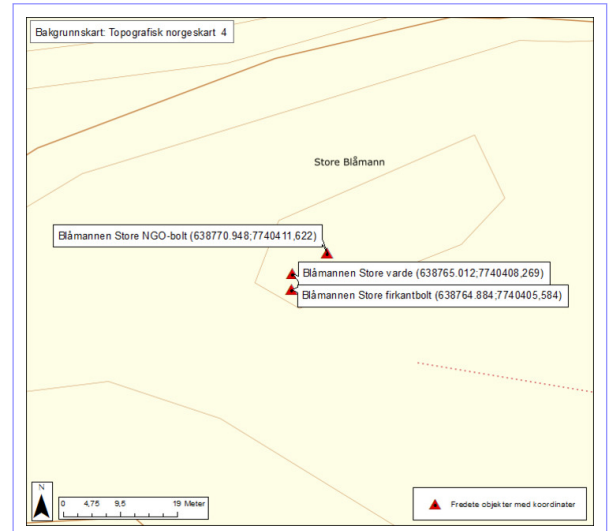
Begrunnelse: Under målearbeid ble bolter brukt som fastmerke. En bolt der koordinater er bestemt eller planlagt bestemt i et geodetisk system, kalles fastmerke.

Forskrift om fredning av statens kulturhistoriske eiendommer

Kapittel 28- Fredete eiendommer i landsverneplan for Statens Kartverk

STORE BLÅMANNEN NGO-BOLT - KartverksID: O05T0002

Bygningsnr:	Se koord
Gnr/bnr:	0/0
Oppført:	
AskeladdenID:	244460-2
Referanse i landsverneplanen:	Bygning 9903793 Kompleks 9903320

Fredning enkeltminne

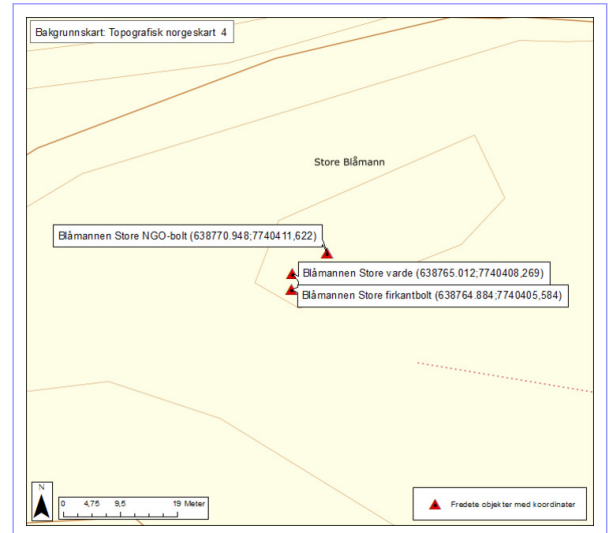
- Omfang:** Fredningen omfatter en NGO-bolt. Det er brukt noe ulik legering på NGO-boltene, slik at noen har rustet mer eller mindre, mens andre har holdt seg helt fine uten irring.
- Formål:** Formålet med fredningen er å bevare Store Blåmannen som et kulturminne representativt for den statlige oppmåling av Norge. Formålet er å sikre bevaring av elementer knyttet til vardens opprinnelige funksjon.
- Begrunnelse:** Under målearbeid ble bolter brukt som fastmerke. NGO-bolter overtok som fastmerker etter ca. 1950. Den ble kalt så fordi bokstavene NGO ble preget inn på en liten flate i øvre del av boltene.

Forskrift om fredning av statens kulturhistoriske eiendommer

Kapittel 28 - Fredete eiendommer i landsverneplan for Statens Kartverk

STORE BLÅMANNEN VARDE - KartverksID: O05T0002

Bygningsnr:	Se koord
Gnr/bnr:	0/0
Oppført:	1870
AskeladdenID:	244460-1
Referanse i landsverneplanen:	Bygning 9903757 Kompleks 9903320

Fredning enkeltminne

- Omfang:** Fredningen omfatter en varde. Varden er sylindrisk og ble målt i 2009 til: omkrets: 6,25 m, det vil si diameter: 1,99 m, og høyde: 1,85 m.
- Formål:** Formålet med fredningen er å bevare Store Blåmannen som et kulturminne representativt for den statlige oppmåling av Norge. Formålet er å sikre bevaring av elementer knyttet til vardens opprinnelige funksjon.
- Begrunnelse:** Varder ble bygget på trigonometriske punkter og hadde en viktig funksjon som siktemerker ved oppmåling. Fra midten av 1800-tallet ble det vanlig å markere vardens sentrum med en bolt, før byggingen av varden startet.